

копичується достатня кількість пластичних резервів організму, які будуть використані коли потреба організму буде перевищувати споживання поживних речовин в період лактації. Додатково контролюють товщину шпика. В період лактації першопороскам створюють відповідну годівлю. Встановлено, що втрата 15-20 кг живої маси свиноматки за лактацію допустима, але більша втрата ваги приводить до збільшення тривалості періоду приходу в статево охоту після відлучення поросят, алібідному чи ановуляторному статевим циклом, перегулам та вибраковці. Виснажені свиноматки після відлучення поросят не допускаються до осіменіння. Тому з 5 дня лактації, коли потреба поросят в молоці різко зростає їх при-

вчають і підгодовують престартерами, а свиноматок годують, авансуючи кількість кормів на молочну продуктивність.

Висновки. Створення належних умов утримання, експлуатації та профілактика захворювань основних свиноматок в племінних господарствах дозволить продовжити продуктивне життя їх і одержати 6-7 опоросів або 60-70 ділових поросят, що економічно доцільно.

Цілеспрямоване вирощування ремонтних племінних свинок з наступною чіткою організацією синхронізації статевої охоти, штучного осіменіння їх дозволяє ефективно ремонтувати власне стада та проводити племпродажу.

Список використаної літератури:

1. Михайлов Н. В. Опорос свиноматок и выращивание подсосных поросят / Н. В. Михайлов, В. В. Фетисов, В. Н. Шарнин // Свиноводство. - №4. – 2010. – С. 56–57.
2. Перепелюк А. И. Контроль за воспроизводством увеличивает прибыль / А. И. Перепелюк, Ю. В. Соколова // Свиноводство. – №1. – 2012. – С. 58–59.
3. Рудь А. И. Обоснование селекции свиноматок на продуктивное долголетие / А. И. Рудь, П. В. Ларионова, И. А. Киселева, А. Н. Королева // Свиноводство. – №8. – 2010. – С. 38–40.

Исследовали возрастной состав свиноматок и их воспроизводительные качества в зависимости от количества опоросов. Установлено, что в условиях племязавода свиноматки сохраняют многоплодность до 6 опороса на уровне 10,13 поросят. Целенаправленное выращивание племенных ремонтных свинок позволяет в возрасте 7,5-8 месяцев достигать живой массы 120-130 кг, синхронизировать половую охоту и проводить искусственное осеменение.

Ключевые слова: свиноматки, многоплодность, опорос, целенаправленное выращивание, ремонтные свинки.

Investigated the age-related composition of sows and them reproductive quality depending on the amount of birth. It is set that in the conditions of pedigree factory sow to 6 birth keep polycarpousness at the level of 10,13 piglets. The purposeful growing of pedigree repair piggy-wiggies allows in age 7,5-8 months to arrive at living mass 120-130 kg, to synchronize a sexual hunt and conduct artificial insemination.

Key words: sows, polycarpousness, birth, purposeful growing, repair piggy-wiggies.

Дата надходження в редакцію: 8.11.2012 р.
Рецензент: д.с.г.н., професор Г.П. Котенджи

УДК 636.4.082

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНЕЙ

В. Пономаренко, Інститут розведення і генетики тварин НААНУ

Наведено результати досліджень ефективності відгодівлі свиней різних генотипів в умовах промислового господарства. Встановлено, що найбільш доцільною була відгодівля гібридного молодняку німецької селекції, яка забезпечує підвищення рентабельності виробництва свинини на 26,7% порівняно з чистопородним молодняком мизгородської та на 11,3% - великої білої порід.

Постановка проблеми. Конкурентоспроможність галузі свинарства ґрунтується на принципах управління селекційним процесом з використанням найефективніших технологій утримання та годівлі тварин. Функціонування тваринництва в сучасних умовах, з урахуванням докорінних змін економічних умов, вимагає підвищення продуктивності тварин з одночасним зменшенням затрат праці та ресурсів на вироб-

ництво продукції.

Вирішення цього завдання можливе за рахунок використання спеціалізованих високопродуктивних генотипів в умовах промислової технології.

Аналіз наявного поголів'я свиней в племінних господарствах вказує на розведення в Україні значної кількості тварин зарубіжної селекції, які у подальшому використовуються в умовах промис-

лових господарств при схрещуванні для виробництва продукції тваринництва [1].

Безперечно, не кожний імпортований генотип проявляє свій генетичний потенціал в умовах промислової технології переважної більшості господарств України з огляду на ряд об'єктивних та суб'єктивних причин. Тому оцінка економічної ефективності відгодівлі гібридних свиней зарубіжної селекції в умовах промислового господарства у порівнянні з вітчизняними породами має наразі актуальність і практичну цінність, оскільки дає можливість зробити висновок про рентабельність чи збитковість такої інновації.

Мета досліджень – визначення економічної ефективності відгодівлі свиней різного напрямку продуктивності в умовах промислового господарства.

Методика досліджень. Для проведення досліджень по визначенню ефективності відгодівлі свиней різних генотипів були сформовані 3 піддослідні групи, серед яких перша група – контрольна, а дві інші – дослідні. Добір тварин в групи

проводили за принципом аналогів. При цьому в контрольну групу входили чистопородні свині миргородської породи, II дослідну – чистопородні свині великої білої породи, III дослідну – гібридний молодняк німецької селекції, завезений виключно для відгодівлі з Німеччини. Відгодівлю свиней проводили в умовах господарства з урахуванням віку та живої маси тварин при постановці та знятті з відгодівлі. Відгодівля тривала до досягнення тваринами живої маси 100кг. Економічну ефективність визначали за кількістю валової продукції, її собівартістю та реалізаційною ціною.

Результати досліджень. Аналіз економічної ефективності відгодівлі свиней різних генотипів засвідчив, що свині контрольної групи мали найменшу інтенсивність росту, значно пізніше досягли живої маси 100 кг, ніж інші піддослідні свині, що відобразилося в тривалості періоду їх відгодівлі. При цьому свині миргородської породи переважали свиней великої білої породи за тривалістю відгодівлі на 9,5%, а гібридний молодняк - 13,3% (табл. 1).

Таблиця 1.

Економічна ефективність відгодівлі чистопородних та гібридних свиней

Показники	Піддослідні групи		
	I	II	III
Кількість тварин в групі, гол.	30	30	30
Тривалість періоду відгодівлі, кормодні	6357	5772	5514
Середньодобовий приріст 1 гол, г	583,2	686,6	744,1
Валова продукція, т	3,71	3,95	4,10
Собівартість 1т продукції, грн..	8341	8019	7862
Витрати на виробництво, грн .	30945,1	31675,1	32234,2
Закупівельна ціна 1т, грн.	10500	11000	12000
Вартість валової продукції по закупівельним цінам , грн.	38955	43450	49200
Чистий прибуток, грн.	8009,9	11774,9	16965,8
Рівень рентабельності, %	25,9	37,2	52,6

За період відгодівлі від свиней миргородської породи одержали на 10,5% менше валової продукції, порівняно з молодняком III дослідної та на 6,5% - II дослідної груп. Тобто, в умовах даного промислового господарства значного підвищення виробництва валової продукції можна досягти, використовуючи гібридний молодняк, а не племінних свиней миргородської та великої білої порід.

За одержаними даними встановлено, що економічно не вигідно відгодувати свиней миргородської породи, собівартість виробництва свинини від яких становить 8341грн, в той час як на виробництво однієї тонни продукції гібридного молодняка затрачають лише 7862грн. У залежності від напрямку продуктивності тварин та виходу м'яса в туші не однаковою була і закупівельна ціна свиней.

Дослідженнями встановлено, що відгодівля піддослідних свиней миргородської породи забезпечила одержання чистого прибутку у сумі

8009,9 грн., що на 46,6% менше, ніж у свиней великої білої породи II дослідної групи та на 111,8% - гібридного молодняка III дослідної групи.

Найбільш об'єктивний показник, що засвідчує економічну ефективність відгодівлі свиней – рентабельність, вказує на доцільність використання при виробництві свинини гібридного молодняка німецької селекції. Використання тварин III дослідної групи при відгодівлі забезпечує підвищення рентабельності виробництва на 26,7% порівняно з чистопородним молодняком контрольної групи та на 11,3% - тваринами II дослідної групи.

Висновки. Таким чином, визначені економічні показники відгодівлі піддослідних свиней в умовах промислового господарства дають змогу зробити висновок про ефективність одержання продукції від гібридного молодняка німецької селекції, який за рівнем рентабельності значно перевищував чистопородних свиней великої білої і миргородської порід.

Список використаної літератури:

1. Войтенко С. Л. Генеалогічна структура та продуктивність свиней України / С. Л. Войтенко, Л. В. Вишневський, М. Г. Порхун, К. В. Бодряшова. – Полтава, 2009. – 38с.

Приведены результаты исследования эффективности откорма свиней разных генотипов в условиях промышленного хозяйства. Установлено, что наиболее эффективным был откорм гибридного молодняка немецкой селекции, который обеспечивает увеличение рентабельности производства свинины на 26,7% по сравнению с чистопородным молодняком миргородской и на 11,3% - крупной белой пород.

The article has information about results of researches of efficiency of fattening of pigs of different genotypes in the conditions of industrial economy. It was found that most effective was fattening of hybrid young animals of the German selection, which provides the increase of profitability of production of pork on 26,7% comparing to the thoroughbred of young animals Myrhorod's breed and on 11,3%, - of large white breed.

Дата надходження в редакцію: 31.10.2012 р.

Рецензент: д.с.г.н., професор Г.П. Котенджи

УДК 636.087.6:616-008.87:631.147

ВИВЧЕННЯ ІНАКТИВАЦІЇ *E.COLI* В НЕКОНДИЦІЙНОМУ МОЛОЦІ КОЛОЇДНИМ РОЗЧИНОМ НАНОЧАСТОК СРІБЛА „СРІБНИЙ ЩИТ-1000”

В.Ф. Могутова, Сумський НАУ

У статті викладені результати знезараження *E.coli* в некондиційному молоці колоїдним розчином наночастинок срібла в складі “Срібного щита-1000”. Ефективність знезараження досягається при внесенні розчину “Срібний щит-1000” $0,36 \text{ см}^3$ на 1000 см^3 молока в якому кількість *E.coli* знаходиться в межах від $2,57 \pm 0,2 \times 10^5$ до $2,23 \pm 0,1 \times 10^{10}$ КУО/ см^3 з експозицією 30 хв.

Ключові слова: наночастки срібла, некондиційне молоко, *E.coli*, інактивація

Ключові слова: наночастки срібла, некондиційне молоко, *E.coli*, інактивація.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. На даний час Україна взяла курс на євроінтеграцію та є членом СОТ. Це зобов'язує нашу країну виробляти сировину та харчові продукти і в тому числі молоко у відповідності з міжнародними вимогами. Дотримання міжнародних вимог має важливе значення для нашої держави, оскільки Україна в наслідок цього може отримати міжнародне визнання, зайняти провідне місце серед товаровиробників на європейському ринку.

Аграрний сектор України являється одним з основних в економіці держави. Виробництво молока і молочних продуктів в аграрному секторі займає ліву частку.

Отже, виробництво молока і молочних продуктів перспективний напрям діяльності нашої країни, який слід вдосконалювати і в тому числі гармонізувати до міжнародних вимог.

Основоположним виробництвом в молочному секторі є первинне виробництво молока-сировини. Кожний виробник молоко-сировини прагне виробляти його в більшій кількості та належній якості.

Виробництво сирого молока завжди супроводжується наявністю такого молока, яке непридатне до споживання людиною.

Національним законодавством визначено, що не можна застосовувати для харчових цілей сире молоко, що не відповідає вимогам ДСТУ3662-97, що має наднормовані показники бактеріального забруднення, аномальне молоко, що включає молоко від маститних корів (субклінічний мастит), молоко від корів в останні дні

напускного періоду, молозиво [1].

В основному, серед вищевказаних видів молока, що непридатне в їжу людям найбільшу небезпеку становить молоко від маститних корів. Ця небезпека полягає в наявності небезпечних мікроорганізмів.

До небезпечних мікроорганізмів в некондиційному молоці відносяться *E.coli*, потрапляння яких в молоко може відбуватись також з довілля: повітря ферми, доїльного обладнання та молочного посуду, рук доярок, що неналежним чином були піддані санітарній обробці.

На молочних фермах молоко, що за мікробіологічними показниками відносить до категорії некондиційного, частіше згодовується телятам в сирому вигляді, що спричиняє в них шлунково-кишкові розлади, а також може призвести до їх загибелі. Щоб уникати цього молоко необхідно пастеризувати, для знешкодження патогенних мікроорганізмів.

На сьогодні в практиці молоко виробництва використовуються різні режими пастеризації, які потребують використання значних об'ємів енергоресурсів. На даний час особливо актуальним є впровадження енергозберігаючих технологій.

Саме тому нами було проведено ряд досліджень альтернативного методу знезараження некондиційного молока з вмістом *E.coli* продуктом нанотехнології з наносріблом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Нині у усьому світі спостерігається інтенсивне поширення нанотехнологій, тобто технологій, спрямованих на отримання та ефективно практичне використання нанооб'єктів із заданими властивостями, які знаходять застосування в сільсь-